STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING
Småorter

Ämnesområde
Boende, bebyggelse och mark

Statistikområde
Bebyggelseområden

Produktkod
MI0810

Referenstid
2025-12-31

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	SCB
Kontaktinformation	Karin Hedeklint, Esbjörn Pettersson
E-post	mark.vatten.gis@scb.se
Telefon	010 479 50 00 (växel)

Innehåll

1 Statistikens sammanhang 3
2 Undersökningsdesign 3
2.1 Målstorheter 3
2.2 Ramförfarande 3
2.3 Förfaranden för urval och uteslutning 4
2.3.1 Urvalsförfarande 4
2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off) 4
2.4 Insamlingsförfarande 4
2.4.1 Datainsamling 4
2.4.2 Mätning 6
2.4.3 Bortfallsuppföljning 6
2.5 Bearbetningar 6
2.6 Granskning 7
2.6.1 Granskning under direktinsamlingen 8
2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden 8
2.6.3 Granskning av makrodata 9
2.6.4 Granskning av redovisning 9
2.7 Skattningsförfarande 9
2.7.1 Principer och antaganden 10
2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter 10
2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet 12
2.7.4 Röjandekontroll 12
3 Genomförande 12
3.1 Kvantitativ information 12
3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen 12

1 Statistikens sammanhang

Statistiken redovisar fakta om småorter 2025 i Sverige, avseende antal småorter, befolkning och arealer. Statistiken bygger på geografisk avgränsning av statistiska småorter, som görs av SCB.

De statistiska småorterna är en del av SCB:s statistik över markanvändning och bebyggelseområden, där SCB bland annat definierar och ringar in olika typer av koncentrerad bebyggelse. Förutom statistiska tätorter, avgränsas även statistiska tätorter och andra typer av tät bebyggelse.

Undersökningen utgör ett komplement till SCB:s statistik över statistiska tätorter. Statistik och geodata ger information om bebyggelsegrupper som är för små för att klassificeras som tätorter. Det ger en mer heltäckande bild av befolkningens utbredning mellan tät- och glesbebyggda områden i Sverige, jämfört med statistik på kommunnivå. Uppgifterna kan användas för att följa enskilda områdens utveckling, avseende befolkningens utveckling och bebyggelsens utbredning.

Kvalitetsdeklaration för statistiken finns publicerad på produktsidan www.scb.se/mi0810.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Centrala målstorheter i undersökningen är:

- Antal småorter
- Arealer för småorter och områden utanför tätort och småort
- Befolkningsstruktur i småorter och områden utanför tätort och småort

2.2 Ramförfarande

Statistikens **rampopulation** är statistiska småorter i Sverige 2025, utformade enligt SCB:s definition. I statistiken benämns den som ”i småort”. Mark utanför tätort och småort faller ut som en rampopulation, som benämns ”utanför tätort och småort”.

Ram för skapandet av de statistiska småorterna är sammanhängande bebyggelse i Sverige, med en befolkning på 50 till 199 folkbokförda personer. Det sammanfaller med den översiktliga definitionen av statistiska småorter.

Observationsobjekt är resultatet av SCB:s småortsavgränsning, det vill säga de statistiska småorterna. Referensåret 2025 är antalet objekt 3 058 statistiska småorter. Undersökningens ram och rampopulation

är identiska, eftersom undersökningen omfattar samtliga statistiska småorter i Sverige.

SCB har designat definition och metod för avgränsning av statistiska småorter. Definitionen beskrivs i avsnitt *2.7.1 Principer och antaganden*. Metod för avgränsningen beskrivs i avsnitt *2.5 Bearbetningar.*

Uppgiftskällor till observationsobjekten är koordinatsatta register, vilka kombineras enligt SCB:s metod för att bilda observationsobjekten. Registerdata hämtas internt på SCB eller via officiella kontaktvägar med andra ansvariga myndigheter, enligt beskrivningar på geodataportalen[1]. Uppgiftskällor till statistiken är även de statistiska småorterna, som utgör undersökningens observationsobjekt.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.3.1 Urvalsförfarande

Statistiken bygger på ett totalregister över statistiska småorter enligt SCB:s definition. Statistiken produceras med hjälp av uppgifter i totalregister, där inga urval görs.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

I statistikproduktionen samlar SCB in alla registerdata som finns tillgängliga och som är av värde för statistiken. Uteslutning förekommer därmed inte.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Endast registerdata används i undersökningen. Följande register har använts för produktion av geodata med SCB:s statistiska småorter med referensår 2025:

- SCB:s Registret över totalbefolkningen (RTB) med referenstidpunkt 2025-12-31, kombinerat med Lantmäteriets adressregister. Uppgifter om antal folkbokförda per adresskoordinat.
- Lantmäteriets geodata ”Topografi 10 Nedladdning, vektor”, uttag i januari 2026. Uppgifter om byggnader, fastighetsytor, vägar, markanvändning, vatten, med mera.

[1] https://www.lantmateriet.se/sv/Kartor-och-geografisk-information/geodataprodukter/Geodataportalen/

Vid produktion av statistik för 2025 har följande register använts:

- Statistiska småorter 2025, SCB
- Statistiska tätorter 2025, SCB
- SCB:s Registret över totalbefolkningen (RTB) med referenstidpunkt 2025-12-31, kombinerat med Lantmäteriets adressregister, årligt uttag. Uppgifter om antal folkbokförda per adresskoordinat, samt information om befolkningens ålder och kön.
- Lantmäteriets geodata ”Topografi 10 Nedladdning, vektor”, uttag i januari 2025. Uppgifter om kommuner och län gäller för hela kalenderår. Därför används data hämtade i januari 2025. Används vid fördelning av statistik på regional nivå, samt beräkning av landarealer.

Koordinatsättning av RTB har gjorts internt på SCB efter direktkontakt med markanvändningsstatistikens arbetsgrupp, som även gör avgränsning av bebyggelseområden, inklusive småorter.

Inom SCB levereras data vanligtvis som tabeller i SQL Server, vilka kan konverteras till GIS-format för vidare geografisk bearbetning. Data från Lantmäteriet hämtas i GIS-format.

Registret över statistiska småorter 2025 produceras inom denna undersökning. Informationen finns i form av tjänster med öppna data, som kan laddas ner via länkar som finns publicerade på SCB:s webbplats. För intern bearbetning på SCB finns registret lagrat i SQL Server.

Tidpunkt för dataleveranser är strax efter registerversionernas referensdatum, så snart som data är färdiga. För samtliga register görs det under kvartal 1, året efter referensåret. ”Topografi 10 Nedladdning, vektor” uppdateras löpande utan sparad historik. Därför görs ett årligt uttag så tidigt som möjligt i januari. Data hämtas via webbtjänst, tillgänglig på Lantmäteriets webbplats.

Registerversionerna innehåller de data som har varit relevanta för flera undersökningar inom statistikområdena Bebyggelseområden och Markanvändning, för ökad samanvändning av samma registeruttag. Centrala uppgifter för undersökningen om småorter 2025 är:

- Antal folkbokförda per adress
- Kön och ålder för folkbokförd person
- Geografier i form av linjer och polygoner för kommuner, län, vatten, byggnader, fastigheter, järnvägar, vägar, broar, med mer.
- Klassificering av byggnader
- Klassificering av markanvändning och fastighetsinformation

2.4.2 Mätning

Undersökningen är helt baserad på registerdata. Se även undersökningens kvalitetsdeklaration[2].

De register som används i undersökningen beskrivs i föregående avsnitt *2.4.1 Datainsamlingsmetoder*. För information om insamling av registeruppgifter, se dokumentation av respektive register.

Observationsvariabler i undersökningen utgörs av den statistik som tas fram, med småorterna som underlag. Se även undersökningens kvalitetsdeklaration.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Undersökningen baseras helt på totalregister. Svarsbortfall förekommer därför inte i denna undersökning.

Saknade värden eller partiellt bortfall i register förekommer för vissa variabler, framför allt i Lantmäteriets data över byggnader och fastigheter. En utförlig beskrivning av bortfallet och hur det kan påverka statistikens kvalitet finns i kvalitetsdeklarationen på undersökningens webbsida[2]. Lantmäteriet har en särskild support för kvalitetsfrågor rörande deras register. SCB har i förekommande fall kontaktat den.

Saknade värden i RTB kan bero på felaktigheter i folkbokföringen, som hanteras av Skatteverket. De bedöms som små, efter ett systematiskt kvalitetsarbete på Skatteverket.

2.5 Bearbetningar

SCB:s statistiska småorter har skapats med hjälp av bearbetningar i GIS-programvara[3], framför allt i FME. Samtliga steg i avgränsningen har gjorts med hjälp av automatiska beräkningar, vilka har dokumenterats i script. Statistiken över arealer har beräknats i GIS (ArcGIS Pro). Övrig statistik har beräknats i SQL Server, med viss sammanställning i Excel.

Metoden för att skapa geodata med statistiska småorter innebär i korthet att byggnadskroppar och fastighetspolygoner buffras i flera steg, för att kombineras och bilda polygoner med SCB:s statistiska småorter. Metoden för att skapa geodata för småorter liknar i viss mån metoden för tätorter men är kraftigt förenklad. Bearbetningarna gör att helt nya data skapas med hjälp av data från andra register. Se även avsnitt *2.7 Skattningsförfarande*.

---

[2] www.scb.se/mi0810
[3] GIS står för geografiska informationssystem och är programvara som används för analys och bearbetning av geografiska data.

Manuella justeringar tillåts i regel inte, men har krävts i ett fåtal fall när den automatiska bearbetningen inte har kunnat leverera gränser med tillräcklig kvalitet. Förfarandet beskrivs närmare i statistikens kvalitetsdeklaration.

Efter avgränsning av småorter, ges varje område en individuell kod för identifiering. Systemet är gemensamt med kodningen av statistiska tätorter, eftersom samma geografiska område kan växla mellan att klassificeras som tätort och småort. Koderna består av nio tecken fördelade på fyra olika typer av information om varje område. Informationen har följande innehåll och ordning:

1. Kommunkod (4 siffror enligt officiell nomenklatur)
2. Bokstav som anger områdestyp (T=tätort, S=småort)
3. Bokstav som anger områdets status som centralort (C) eller annat bebyggelseområde (B)
4. Löpnummer på 3 siffror. Numrering inom varje kommun från startnummer 100.

I det nya systemet kodas de olika typerna av bebyggelseområden enligt följande strukturer (”Y” avser kommunkoden, ”X” avser löpnummer):

- Tätort, centralort: YYYYTCXXX
- Tätort, ej centralort: YYYYTBXXX
- Småort: YYYYSBXXX

Den unika koden följer med området mellan referensåren. Tätorter och småorter ingår i samma sorteringsordning av löpnummer. De orter som växlar mellan att klassificeras som tätorter och småorter behåller samma löpnummer oavsett om de klassificeras som tätort eller småort. Det är endast bokstaven i läge 5 (T/S) som ändras i områdenas koder.

Vid sammanslagning av bebyggelseområden behålls koden från den mest centrala eller ursprungliga delen. Om båda delarna är likvärdiga avseende det, behålls koden för den arealmässigt största delen. Avknoppade delar som bildar nya bebyggelseområden ges ett nytt löpnummer. Om den avknoppade delen tidigare har utgjort ett eget bebyggelseområde får den tillbaka sin tidigare individuella kod.

2.6 Granskning

Granskningen görs enligt en specialanpassad checklista för produkten, som innehåller moment för insamling, produktion, mikrodata, output/makrodata, samt redovisning. Till grund för listans innehåll finns SCB:s allmänna och obligatoriska checklistor för outputgranskning och resultatgranskning. Checklistan uppdateras kontinuerligt i samband med användningen av den.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Ingen direktinsamling görs. Således görs ingen granskning under insamlingen.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

De registerversioner som samlas in innehåller i flera fall data som är relevanta för flera undersökningar inom statistikområdet Bebyggelseområden, samt Markanvändning, för ökad samanvändning av register. Den granskning som görs vid insamlingen kan därmed återanvändas för flera produkter och behöver därför inte återupprepas varje gång. Granskningen dokumenteras i noteringar som sparas tillsammans med registerversionerna. Exempel på sådant som granskas är:

- Aggregering av värden stämmer mot redan publicerad statistik, till exempel att summering av koordinatsatt befolkning stämmer överens med officiell statistik över befolkning.
- Fullständighet, till exempel att ett rikstäckande rutnät inte saknar rutor.
- Att register kan öppnas i avsedda system, vid behov konvertering till andra IT-system.
- Dokumentation av registren finns tillgänglig i leveransen eller på webbplats eller liknande.

Bearbetningen av småorter återanvänder en delmängd av den data som tidigare har använts i tätortsavgränsningen. Det innebär att det mesta av den data som används för tätorterna används även för småorterna. Någon ytterligare granskning av data görs inte för småorternas del.

Statistikens mikrodata är även de småortspolygoner som skapas när insamlade registeruppgifter kombineras och bildar geodata med statistiska småorter. Samtliga småortspolygoner granskas okulärt i GIS-programvarorna ArcGIS Pro och QGIS. Fokus är polygonernas gränser och de företeelser som är belägna omkring dem.

Data granskas avseende:

- Skillnader mot senast gällande småortsavgränsning eller äldre data. Även tätorter ingår i granskningen.
- Vid behov mikrodata från insamlade register, till exempel befolkningskoordinater, fastighetsgränser, byggnadskroppar.
- Vid behov enskilda steg i bearbetning, till exempel viss typ av buffring, avståndsmätning eller urval.
- Topografisk bakgrundskarta från Lantmäteriet, tillgänglig via WMS.
- Ortofoton från Lantmäteriet, tillgängliga via WMS.

Vid behov granskas de skript som beskriver bearbetningarna. De granskas i programvaran FME.

Parallell samgranskning görs med de statistiska tätorterna, som producerades och publicerades samtidigt som småorterna.

Manuella och selektiva justeringar tillåts i regel inte, men har krävts i enstaka fall när den automatiska bearbetningen inte har kunnat leverera småortsgränser med tillräcklig kvalitet. Se även avsnitt *2.5 Bearbetning* och statistikens kvalitetsdeklaration.

2.6.3 Granskning av makrodata

Produktens checklista för granskning av makrodata utgår från SCB:s allmänna och obligatoriska checklista för outputgranskning. För produktens del innehåller den momenten:

- Kontroll av beräkningar och aggregering från mikrodata till statistik.
- Samstämmighet mellan olika aggregeringar och delmängder, till exempel mellan olika regionala nivåer.
- Rimlighet i värden, med bedömning mot tidigare referensår inom produkten och mot likvärdig statistik inom andra statistikprodukter.

Eventuella avvikelser dokumenteras i checklistan.

2.6.4 Granskning av redovisning

Innan redovisning sker görs en slutgranskning. Även för detta moment finns en produktanpassad checklista, som utgår från SCB:s allmänna checklista för momentet. För den här statistikens innehåller den granskning av:

- Manuell hantering av sena ändringar
- Siffror är korrekt placerade i tabeller
- Resultatet följer tabellplanen
- Samstämmighet mellan text, rubriker, tabeller och diagram
- Översättningar
- Röjandekontroll
- Diverse övrigt inför publicering av officiell statistik, specifikt för SCB:s publiceringsverktyg och policys för granskning.

2.7 Skattningsförfarande

Geodata och kartor kan sägas vara en skattning av verkligheten, genom att verkligheten måste förminskas till en viss skala för att få plats på kartan. När objekt presenteras i förminskad form tappas en del av detaljrikedomen bort. Som exempel kan nämnas ett vattendrag, som i verkligheten kan bestå av många små kurvor och former. Men i de data som ligger till grund för denna undersökning

presenteras Sveriges vatten i skala 1:10 000, vilket leder till att små detaljer försvinner.

Dessutom är en platt karta alltid en skattning av jordklotet, eftersom det är omöjligt att på en karta helt fånga jordklotets rundade form.

Att definiera geografiska objekt är också att skatta dem. I den här undersökningen används objektstypen statistiska småorter, där SCB via en viss definition har skattat vad som anses utgöra en småort. De områden som inte faller inom denna ram ingår inte i undersökningen.

2.7.1 Principer och antaganden

Syftet med statistiken är att beskriva småorter i Sverige. Bearbetningen av statistiken utgår från att geodata visar verkligheten, eftersom SCB använder den mest detaljerade geodata som finns att tillgå inom området. SCB:s definition är dock ett modellantagande, där syftet är att hitta minsta gemensamma nämnare för alla Sveriges småorter, för att samma modell ska kunna användas för alla typer av småorter.

Att fånga det med en och samma definition innebär en stor metodmässig utmaning för SCB. Det modellantagande som görs kan därför leda till både under- och övertäckning, i förhållande till verklighetens och användarens bild av hur en småort ska definieras och avgränsas. Det modellantagande som görs i undersökningen är SCB:s definition av statistiska småorter. Det beskrivs närmare i statistikens kvalitetsdeklaration.

Det görs även modellantaganden för personer folkförda som *Utan känt hemvist* och *På kommunen skriven.* Modellen beskrivs i statistikens kvalitetsdeklaration.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Arealer

I statistiken redovisas endast landarealer. De har beräknats av SCB i GIS-miljö, med hjälp av geodata för småorter och vattenytor i Lantmäteriets geodata ”Topografi 10 Nedladdning, vektor”, skala 1:10 000. Areaberäkning har gjorts med ortogonal (platt) metod i SWEREF99 TM.

Formel för beräkning av landareal:

Landareal = Totalareal - Vattenareal

Vid fördelning av arealer på läns- och kommunnivå har fördelning gjorts med hjälp av digitala gränser för kommuner och län, med en noggrannhet som motsvarar skala 1:10 000.

Antal per kommun

Några småorter sträcker sig över kommun- och länsgräns. Vid redovisning av målstorheten *Antal per kommun/län* redovisas objekten som ett område i varje kommun eller län. Summeringar kan därför inte göras direkt från kommunnivå till länsnivå, eller från länsnivå till riksnivå.

I en Excelfil på www.scb.se/MI0810 redovisas enskilda småorter med uppgifter om befolkning och arealer i varje kommun. Beräkningen inkluderar enklaver i andra kommuner.

Statistik över företeelser i och utanför småorter

Statistiken avser att beskriva småorterna i sig, avseende antal och arealer, men även företeelser som förekommer i och utanför dem. I den officiella statistiken är det folkbokförda invånare som beskrivs. Beräkningen görs enligt så kallad point-in-polygon-metod, där uppgifter från registeruppgifter som förekommer inom respektive utanför småortspolygoner summeras och aggregeras till en regional nivå. Beräkningar görs i ArcGIS Pro och SQL Server.

Befolkning, röjandekontroll av små värden

En statistisk metod (CKM) används för att skydda enskildas uppgifter i den redovisade statistiken. På grund av detta är inte alltid de redovisade totalerna lika med summan av deras redovisade delar. Se vidare avsnitt 2.2.6 Modellantaganden, i statistikens kvalitetsdeklaration. Från och med statistik publicerad under 2026 tillämpas den här metoden.

Befolkningstäthet

Befolkningstäthet beräknas enligt formeln: *Invånare per kvadratkilometer = befolkning / landareal i kvadratkilometer*

Andelar

Andel i procent, avseende förekomst av värde inom och utanför småort, i förhållande till totalen för den administrativa enheten. Statistiken visar till exempel:

- Hur stor andel av en kommuns befolkning som bor i småort
- Hur stor andel av Sveriges yta som utgörs av småorter

Beräkningar görs i ArcGIS Pro, Excel eller SQL Server. Som underlag till totalen används summeringar från totalregister eller officiell statistik som är publicerad i SCB:s interaktiva statistikdatabas, se indataförteckning i avsnitt *2.4.1 Datainsamlingsmetoder*.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Osäkerhetsmått har inte beräknats i siffror. Dokumentation av osäkerhet finns istället i textformat i statistikens kvalitetsdeklaration, avsnitt *2 Tillförlitlighet*. Enligt den anses statistikens tillförlitlighet vara generellt god och de redovisade statistikvärdena skattar sina målstorheter väl. Stickprovs- och urvalsfel förekommer inte.

Den osäkerhetskälla som mest påverkar statistikens tillförlitlighet är brister i de register som ligger till grund för skapandet av småortspolygoner. Det handlar både om objekt som helt saknas och objekt som har fel värden. Exempel på förekommande fel är byggnader i Lantmäteriets data som saknar geometrier eller är felklassade.

2.7.4 Röjandekontroll

Till en mindre del innehåller statistiken variabler som anses vara känsliga. Det avser befolkning fördelat på kön och åldersklasser. Dessa variabler har genomgått åtgärder och kontroller för att undvika röjande. Åtgärderna innebär en lämplig klassindelning av åldrar och tillämpning av röjandemetoden CKM. Se vidare avsnitt 2.2.6 Modellantaganden, i dokumentationen Kvalitetsdeklaration. Samtliga uppgifter om folkmängd och sysselsatta tillämpar CKM-beräkningen, även större tal.

3 Genomförande

Geodata med småortspolygoner har skapats i FME. Granskning och manuella justeringar har gjorts i GIS-programvara ArcGIS Pro och i QGIS. Beräkning av statistik har gjorts i ArcGIS Pro, SQL Server och Excel.

3.1 Kvantitativ information

Antalet statistiska småorter i undersökningen med referenstid 2025-12-31 är 3 058.

Antalet adresspunkter med minst 1 folkbokförd person kan summeras till 2 628 809, med en sammanlagd befolkning på 10 605 529 personer 2025-12-31. Där ingår personer utan folkbokföringsadress, som är endast skrivna på kommun eller som saknar känd hemvist. De har skattats till en koordinat inom kommunens största tätort.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Statistiken stämmer väl överens med den tabellplan som upprättades innan produktionens start. Inga avvikelser har gjorts.